

ZAKON

O PRAVNOM POLOŽAJU MEĐUNARODNIH SPORTSKIH SAVEZA SA SEDIŠTEM U REPUBLICI SRBIJI

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak za priznavanje pravnog statusa međunarodnim sportskim savezima u Republici Srbiji, pitanja vezana za uspostavljanje sedišta međunarodnih sportskih saveza u Republici Srbiji, registraciju međunarodnih sportskih saveza u Republici Srbiji, pravni kontinuitet, pravni položaj i ostvarivanje prava i obaveza, funkcionalne privilegije i izuzeća, položaj međunarodnog osoblja, finansijsku podršku, nadzor i prestanak statusa, kao i druga pitanja od značaja za rad međunarodnih sportskih saveza sa sedištem u Republici Srbiji.

Član 2.

Međunarodni sportski savez, u smislu ovog zakona, jeste neprofitna međunarodna sportska nevladina organizacija koja:

1) okuplja nacionalne sportske saveze, uključujući i nadležni nacionalni sportski savez Republike Srbije;

2) u skladu sa svojim statutom i drugim opštim aktima vrši poslove od zajedničkog interesa u određenoj grani ili oblasti sporta na regionalnom, evropskom ili svetskom nivou;

3) organizuje ili upravlja međunarodnim sportskim takmičenjima;

4) član je ili je neposredno ili posredno priznata od strane Međunarodnog olimpijskog komiteta ili Međunarodnog paraolimpijskog komiteta kada su u pitanju sportovi osoba sa invaliditetom, odnosno koja je na svetskom, evropskom ili regionalnom nivou nadležna za određenu granu ili oblast sporta;

5) podnese zahtev za preseljenje sedišta u Republiku Srbiju ministarstvu nadležnom za sport.

Izuzetno, Vlada može, na predlog ministarstva nadležnog za sporta, priznati status međunarodnog sportskog saveza, u smislu ovog zakona, i međunarodnom sportskom savezu koji je osnovan sa sedištem na teritoriji Republike Srbije i ispunjava uslove iz stava 1. tač. 1) do 3) ovog člana, ukoliko je to od posebnog značaja za Republiku Srbiju.

Ministarstvo nadležno za sport, po dobijanju zahteva iz stava 1. tačka 5) ovog člana, odnosno po dobijanju zahteva međunarodnog sportskog saveza iz stava 2. ovog člana, proverava ispunjenost uslova za sticanje statusa međunarodnog sportskog saveza u smislu ovog zakona.

Na međunarodne sportske saveze shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se reguliše sport u Republici Srbiji, osim ukoliko drugčije nije utvrđeno ovim zakonom.

II. PRAVNI STATUS, REGISTRACIJA I SEDIŠTE

Član 3.

Vlada donosi odluku o priznavanju statusa međunarodnom sportskom savezu u smislu ovog zakona, uz davanje ocene da bi preseljenje sedišta međunarodnog sportskog saveza, odnosno da bi priznavanje statusa međunarodnom savezu iz člana 2. stav 2. ovog zakona doprinelo unapređenju položaja i ugleda Republike Srbije u međunarodnom okruženju, na predlog ministarstva nadležnog za sport za međunarodni sportski savez za koji je utvrđeno u skladu sa članom 2. stav 3. ovog zakona da ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Odlukom o priznavanju pravnog statusa iz stava 1. ovog člana bliže se uređuju pitanja od značaja za rad međunarodnog sportskog saveza u Republici Srbiji, a naročito pitanja vezana za: finansijsku podršku, obezbeđenje i uslove korišćenja prostora, izdavanje viza, kao i odobravanje privremenog boravka i rada, u ubrzanim postupcima međunarodnom osoblju i drugo.

Član 4.

Međusobna prava i obaveze međunarodnog sportskog saveza i Republike Srbije bliže se uređuju sporazumom o sedištu.

Sporazum o sedištu sa međunarodnim sportskim savezom za koji je doneta odluka iz člana 3. stav 1. ovog člana zaključuje Vlada u ime Republike Srbije, na predlog ministarstva nadležnog za sport.

Član 5.

Međunarodnom sportskom savezu, u skladu sa ovim zakonom, priznaje se svojstvo pravnog lica u Republici Srbiji.

Međunarodni sportski savez stiče svojstvo pravnog lica u Republici Srbiji danom upisa u nadležni registar Agencije za privredne registre (u daljem tekstu: Agencija), u skladu sa ovim zakonom, a shodnom primenom zakona kojim se uređuje postupak registracije u Agenciji i zakona kojim se uređuje upis organizacija u oblasti sporta u Registar udruženja, društava i saveza u oblasti sporta (u daljem tekstu: Registar).

Međunarodni sportski savez se upisuje u Registar kao oblik organizovanja međunarodni sportski savez.

Međunarodni sportski savez ima naziv koji može biti na stranom jeziku.

Međunarodni sportski savez može imati i skraćeni naziv na stranom jeziku, koji se određuje statutom i upisuje se u Registar.

Međunarodni sportski savez se upisuje u Jedinственu evidenciju udruženja, organizacija i preduzetnika u oblasti sporta koju vodi ministarstvo nadležno za sport shodnom primenom zakona kojim se uređuje sport i podzakonskih akata donetih na osnovu tog zakona.

U Registar se upisuju: oblik organizovanja međunarodnog sportskog saveza; naziv, sedište i adresa međunarodnog sportskog saveza; sportska grana/grane, sportska disciplina/discipline ili oblast/oblasti sporta; datum upisa u Registar; podaci o zastupniku (ime i prezime, prebivalište, odnosno boravište i adresa i JMBG građana, odnosno broj pasoša i država izdavanja); matični broj i poreski identifikacioni broj (PIB); broj računa u banci; izmene i dopune statuta; privredna delatnost koju međunarodni sportski savez neposredno obavlja; predviđeno vreme za koje se međunarodni sportski savez osniva; članstvo u nadležnom međunarodnom sportskom savezu ili drugom savezu ili asocijaciji u zemlji i inostranstvu; zabeleška pokretanja postupka za zabranu rada; zabeleška zabrane

rada; podaci o statusnoj promeni; podaci o likvidaciji; podaci o stečaju; kontakt podaci (broj telefona, faks i internet adresa); broj i datum donošenja rešenja o upisu u Registar.

Registar sadrži i sledeće podatke, ako ti podaci postoje, i to: skraćeni naziv; naziv, sedište i adresu ogranka i podatke o zastupniku ogranka (ime i prezime, prebivalište, odnosno boravište i adresa i JMBG građana, odnosno broj pasoša i država izdavanja); zabeleške podataka od značaja za pravni promet, datum osnivanja, registarski broj iz prethodnog registra.

Ministar nadležan za sport bliže uređuje: predmet registracije; sadržinu i obrazac prijave za upis u Registar i registraciju drugih podataka, dokumentaciju koja se uz prijavu prilaže, kao i druga pitanja od značaja za upis, promenu ili brisanje međunarodnog sportskog saveza iz Registra.

III. PRAVNI KONTINUITET

Član 6.

Uspostavljanjem sedišta u Republici Srbiji međunarodni sportski savez zadržava pun pravni kontinuitet.

Republika Srbija priznaje prava i obaveze međunarodnom sportskom savezu nastale pre uspostavljanja sedišta u Republici Srbiji, u skladu sa opštim pravilima obligacionog prava, međunarodnog prava u oblasti sporta i međunarodnim sportskim pravilima.

Pravni kontinuitet iz stava 1. ovog člana obuhvata, bez ograničenja: 1) sva ugovorna prava i obaveze; 2) članstva u drugim međunarodnim sportskim organizacijama; 3) prava intelektualne svojine, žigove i nazive domena; 4) sportska pravila i druga opšta akta, odluke i sportska ovlašćenja međunarodnog sportskog saveza; 5) sve tekuće postupke, uključujući postupke pred Sportskim arbitražnim sudom; 6) svu imovinu i obaveze bez obzira gde se nalaze.

IV. PRAVNI POLOŽAJ I OSTVARIVANJE PRAVA I OBAVEZA

Član 7.

Međunarodni sportski savez sa priznatim svojstvom pravnog lica može sticati prava i obaveze, raspolagati imovinom, otvarati račune kod poslovnih banaka u Republici Srbiji i zaključivati ugovore u vezi sa obavljanjem svojih aktivnosti i delatnosti, u skladu sa ovim zakonom.

Na primanja koja ostvare sportisti i sportski stručnjaci od međunarodnog sportskog saveza kome je priznato svojstvo pravnog lica u Republici Srbiji u skladu sa čl. 3. i 5. ovog zakona, saglasno članu 2. stav 4. ovog zakona shodno se primenjuju odredbe zakona kojima se reguliše sport u Republici Srbiji.

V. FUNKCIONALNE PRIVILEGIJE I IZUZEĆA

Član 8.

Međunarodni sportski savez u Republici Srbiji obavlja aktivnosti i delatnosti samostalno i nezavisno, u skladu sa statutom međunarodnog sportskog saveza i opštim aktima, u okviru svoje isključive sportske regulatorne nadležnosti.

Funkcionalno izuzeće iz stava 1. ovog člana ima isključivo unutrašnjopravni karakter i odnosi se samo na odgovornost u pravnom poretku Republike Srbije.

Funkcionalno izuzeće iz stava 1. ovog člana odnosi se, naročito, na: donošenje i primenu opštih i pojedinačnih akata međunarodnog sportskog saveza (uključujući izbor, imenovanje, suspenziju i razrešenje zvaničnika, članova organa i drugih lica koja obavljaju funkcije u međunarodnom sportskom savezu), odluke u vezi sa organizacijom i sprovođenjem sportskih takmičenja, unutrašnju organizacionu strukturu i raspodelu nadležnosti među organima međunarodnog sportskog saveza, postupke licenciranja, registracije i rangiranja, disciplinske, etičke i druge unutrašnje postupke, rad arbitraže i nezavisnih tela međunarodnog sportskog saveza.

Akta i odluke iz stava 3. ovog člana ne podležu preispitivanju od strane organa Republike Srbije, osim ako bi njihova primena bila u suprotnosti sa javnim poretom Republike Srbije.

Funkcionalno izuzeće iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na akta i radnje koje nisu u neposrednoj vezi sa obavljanjem poslova sa isključivom sportskom regulatornom nadležnošću međunarodnog sportskog saveza, obligacione odnose nastale zaključenjem pravnih poslova van osnovne delatnosti međunarodnog sportskog saveza i odgovornosti za štetu prouzrokovanu namernim postupanjem.

Funkcionalne privilegije i izuzeća ne obuhvataju državljane Republike Srbije, niti lica sa stalnim boravkom u Republici Srbiji koja su angažovana od strane međunarodnog sportskog saveza.

Međunarodni sportski savez, njegovi organi, zaposleni, funkcioneri i druga lica koja postupaju u ime i za račun međunarodnog sportskog saveza nemaju diplomatski, konzularni, niti status međunarodne misije, niti uživaju privilegije i imunitete koji proističu iz međunarodnog diplomatskog ili konzularnog prava, te im se ne priznaju privilegije i imuniteti propisani Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima, sačinjenom u Beču 18. aprila 1961. godine, ratifikovane Uredbom o ratifikaciji Bečke konvencije o diplomatskim odnosima („Službeni list SFRJ – međunarodni ugovori i drugi sporazumi”, broj 2/64) i Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima, sačinjenom u Beču 24. aprila 1963. godine, ratifikovane Uredbom o ratifikaciji Bečke konvencije o konzularnim odnosima („Službeni list SFRJ – međunarodni ugovori i drugi sporazumi”, broj 5/66).

Privilegije i izuzeća iz ovog člana ne predstavljaju diplomatski ili konzularni status, niti opšti imunitet od primene Ustava i zakona Republike Srbije.

Član 9.

U pitanjima koja spadaju u isključivu sportsku regulatornu nadležnost međunarodnog sportskog saveza, nadležni organi Republike Srbije ne preispituju sportska pravila i odluke donete u skladu sa njima, osim u slučaju povrede javnog poretka Republike Srbije.

VI. MEĐUNARODNO OSOBLJE

Član 10.

Međunarodnom osoblju međunarodnog sportskog saveza omogućava se izdavanje viza, kao i odobravanje privremenog boravka i rada, u skladu sa zakonima kojima se uređuje kretanje, rad i boravak stranaca.

VII. FINANSIJSKA PODRŠKA

Član 11.

Republika Srbija može obezbediti međunarodnom sportskom savezu finansijsku podršku u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem i raspoloživim budžetskim sredstvima.

VIII. NADZOR I PRESTANAK STATUSA

Član 12.

Nadzor nad primenom ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za sport.

Ministarstvo nadležno za sport, u saradnji sa drugim nadležnim organima, koordinira primenu ovog zakona u okviru svojih zakonskih ovlašćenja.

Član 13.

Status priznat po ovom zakonu prestaje ako:

- 1) međunarodni sportski savez prestane da ispunjava uslove iz člana 2. ovog zakona;
- 2) prekrši sporazum o sedištu iz člana 4. ovog zakona;
- 3) naruši ugled ili krši javni poredak Republike Srbije;
- 4) prestane da ima međunarodni karakter.

Međunarodni sportski savez prestaje brisanjem iz Registra.

Nadležni državni organi u obavezi su da pisano upozore međunarodni sportski savez ukoliko dođe do nastupanja razloga iz stava 1. ovog člana, sa krajnjom sankcijom brisanja iz Registra.

Međunarodni sportski savez u obavezi je da u roku od 60 dana od dana dobijanja upozorenja iz stava 3. ovog člana otkloni uočene povrede i o tome dostavi dokaz nadležnom državnom organu koji je izdao upozorenje. Postupak za prestanak statusa ne pokreće se ukoliko nadležni državni organ utvrdi da je međunarodni sportski savez otklonio povredu zbog koje mu je izdato upozorenje.

Vlada donosi odluku o prestanku statusa međunarodnog sportskog saveza u slučaju nastupanja razloga iz stava 1. ovog člana, na predlog ministarstva nadležnog za sport.

Odluka iz stava 4. ovog člana osnov je za pokretanje postupka prinudne likvidacije i brisanja iz Registra.

Postupak prinudne likvidacije i brisanja iz Registra iz stava 6. ovog člana sprovodi se shodnom primenom zakona kojim se uređuje rad privrednih društava.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.

Sporazumi o sedištu iz člana 4. ovog zakona zaključeni pre stupanja na snagu ovog zakona između međunarodnog sportskog saveza i Republike Srbije ostaju na snazi, odnosno stupaju na snagu u skladu sa uslovima utvrđenim u tim sporazumima, do isteka roka na koji su zaključeni.

Na međunarodni sportski savez iz stava 1. ovog člana primenjuje se odredbe čl. 5 – 13. ovog zakona.

Član 15.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o pravnom položaju međunarodnih sportskih saveza sa sedištem u Republici Srbiji sadržan je u članu 68. stav 4. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 98/06), prema kome Republika Srbija pomaže razvoj zdravstvene i fizičke kulture i u članu 97. stav 1. tačka 10) Ustava prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti sporta.

II. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ZAKONA

Prema trenutno važećim odredbama Zakona o sportu („Službeni glasnik RS”, broj 10/16) međunarodni sportski savez može imati sedište na teritoriji Republike Srbije jedino ako se osnuje u Republici Srbiji u skladu sa čl. 38, 39, 97. i 101. Zakona o sportu.

Međutim, kako je očuvanje kontinuiteta primarni i u svemu osnovan preduslov svih međunarodnih sportskih saveza koji imaju nameru da presele sedište u Republiku Srbiju, s jedne strane, a cilj da novoosnovani međunarodni sportski savezi na teritoriji Republike Srbije imaju sve odlike i ravnopravni tretman sa svim međunarodnim sportskim savezima ukoliko su od posebnog značaja za Republiku Srbiju, razlozi za donošenje ovog zakona imaju za cilj da reše tri problema, i to:

1) nepostojanje zakonskih mehanizama da postojeći međunarodni sportski savez sa sedištem na teritoriji neke strane države promeni sedište na teritoriji Republike Srbije i izvrši „prevođenje” upisa u Registar udruženja, društava i saveza u oblasti sporta kako bi zadržao pravni i sportski kontinuitet;

2) stvaranje zakonskih mehanizama da se novoosnovani međunarodni sportski savezi na teritoriji Republike Srbije za koji se utvrdi da su od posebnog značaja za Republiku Srbiju prepoznaju i izjednače sa međunarodnim sportskim savezima koji preseljavaju sedište u Republiku Srbiju;

3) okolnost da programi nadležnih međunarodnih sportskih saveza sa sedištem na teritoriji Republike Srbije ne predstavljaju opšti interes u oblasti sporta u smislu člana 112. Zakona o sportu, tako da ne postoji zakonski uređen osnov za podršku aktivnostima tih saveza, čak i kada Republika Srbija ima opravdan interes da podrži aktivnosti tih međunarodnih sportskih saveza.

Donošenje ovog zakona je izuzetno važno sa stanovišta potrebe unapređenja sistema sporta u Republici Srbiji koji je, s jedne strane, strateški za Republiku Srbiju geopolitički, diplomatski i privredno-turistički, a s druge strane, predstavlja važnu dalju podršku i uslov je daljeg razvoja domaćeg sporta i to kako u sferama grana sporta s ciljem postizanja vrhunskih sportskih rezultata, tako i u oblastima sporta najšireg obuhvata.

Takođe, prema članu 6. stav 1. Zakona o sportu, sve organizacije u oblasti sporta su u obavezi da ostvaruju svoje ciljeve i obavljaju sportske aktivnosti i sportske delatnosti u skladu ne samo sa zakonom, već i sa potvrđenim konvencijama u oblasti sporta i principima utvrđenim u dokumentima međunarodnih organizacija čija je članica Republika Srbija. Republika Srbije je članica Saveta Evrope i kandidat za člana Evropske unije. Odnos Evropske unije prema sportu sadržan je u principima i odredbama brojnih dokumenata koje su doneli organi Evropske unije, koji se, pak, zasnivaju ili pozivaju na dokumentima Saveta Evrope. U analizi strategije razvoja sporta u Republici Srbiji za period 2026 – 2035. godine ti dokumenti su precizno identifikovani. Međunarodni sportski savezi su nevladine organizacije zasnovane na slobodi udruživanja koji svoju delatnost (u najvećem delu je reč o različitim uslugama) obavljaju i na teritoriji zemalja Evropske unije, a pojedini od njih imaju i sedište na teritoriji Evropske unije, te donošenje Zakona o pravnom

položaju međunarodnih sportskih saveza sa sedištem u Republici Srbiji jeste povezano sa procesom pridruživanja Evropske unije i ispunjavanjem obaveza prema Evropskoj uniji i Savetu Evrope u procesu pristupanja Evropskoj uniji. Kroz donošenje Zakona o pravnom položaju međunarodnih sportskih saveza sa sedištem u Republici Srbiji vrši se usklađivanje našeg zakonodavstva sa principima sadržanim u sledećim dokumentima:

- Savet Evrope: Preporuka CM/Rec (2021)5 - Revidirana Evropska povelja sporta; Preporuka CM/Rec (2011)3 – O principima autonomije sporta u Evropi; Preporuka CM/Rec (2018)12 – O promociji dobrog upravljanja u sportu; Rezolucija MSL18(2024)5 - Kolaborativno upravljanje i dobro upravljanje u sportu: podržavanje novog pristupa koji odgovara njegovom društvenom značaju; Rezolucija 1602 (2008) - Potreba za očuvanjem Evropskog sportskog modela; Preporuka - Osnovni principi statusa nevladinih organizacija u Evropi;

- Evropska unija: Rezolucija Saveta EU (2021/C 501/01) - O ključnim karakteristikama evropskog sportskog modela; Rezolucija Saveta EU (2021/C 501/01) – O ključnim karakteristikama evropskog modela sporta; „Deklaracija o specifičnim karakteristikama sporta – socijalna funkcija sporta u Evropi, ključni aspekt za implementaciju zajedničke politike” Evropskog saveta iz 2000 (Deklaracija iz Nice); Zaključci prve Konferencije EU o sportu, 1999, Olimpija, Grčka; član 149. Ugovora iz Lisabona o izmeni Ugovora o Evropskoj uniji i Ugovora o osnivanju Evropske unije; član 12. Povelje Evropske unije o osnovnim pravima (2007/C 303/01).

Ostvarivanje sportskih aktivnosti i sportskih delatnosti, kao i uloga svih nosilaca javne vlasti moraju da budu u skladu sa ratifikovanim konvencijama u oblasti sporta i principima utvrđenim u dokumentima međunarodnih organizacija čija je članica Republika Srbija, kao i Evropske unije (kao zemlja kandidat). U tom pogledu pri izradi ovog zakona posebno su uzeti u obzir sledeći dokumenti:

1) Ujedinjene Nacije:

- Međunarodna povelja o fizičkom obrazovanju i sportu UNESKO-a,
- Rezolucija Generalne skupštine Ujedinjenih nacija 58/5 – „Sport kao sredstvo za promociju obrazovanja, zdravlja, razvoja i mira”;

2) Savet Evrope:

- Evropska sportska povelja,
- Kodeks sportske etike,
- Evropska povelja o sportu za sve,
- Evropski Manifest - Mladi i sport,
- Preporuka br. R (95) - „O značaju sporta za društvo”,
- REZOLUCIJA - „O principima dobrog upravljanja u sportu”,
- Preporuka br (99) 9 - „O ulozi sporta u produbljivanju socijalne kohezije”,
- Preporuka (2003) 6 - „O unapređenju fizičkog obrazovanja i sporta za decu i mlade svim državama Evrope”,
- Preporuka (2000) 17 - „O pravilima o održivosti u sportu: partnerstvo između sporta i životne sredine”,
- Rezolucija broj 2/75 – „O ulozi javnih vlasti u razvoju sporta za sve”,
- Evropska urbana povelja,
- Osnovni principi statusa nevladinih organizacija u Evropi;

3) Evropska unija:

- Izjava iz Amsterdama o značaju sporta,
- Deklaracija iz Nice o specifičnim karakteristikama sporta,
- Bela knjiga o sportu i Bela knjiga o sportu 2,
- Ugovor o funkcionisanju Evropske unije (Lisabonski ugovor).

Zakonom je ustanovljen sistem kojim se omogućava međunarodnim sportskim savezima da bez prekida pravnog kontinuiteta presele svoje sedišta u Republiku Srbiju, te da se afermiše i novoosnivanje međunarodnih sportskih saveza na teritoriji Republike Srbije ukoliko je to od posebnog značaja za Republiku Srbiju, a imajući u vidu da su upravo ti nedostaci i njihovo rešavanje naišlo na potpuni konsenzus. Naime prilikom rada na Predlogu strategije razvoja sporta u Republici Srbiji za period 2026 – 2035. godine konstatovano je da je po prioritetu potrebno otvoriti tu mogućnost i stvoriti zakonski osnov, jer postoji zainteresovanost nekoliko važnih postojećih međunarodnih sportskih saveza koji bi želeli da promene sedišta u Republiku Srbiju, te nekoliko saveza koji imaju intenciju da se osnuju na teritoriji Republike Srbije. Pri tome, stav da je potrebno donošenje posebnog zakona, a ne izmena važećeg Zakona o sportu, proizvod je činjenice da je Predlogom strategije razvoja sporta u Republici Srbiji za period 2026 – 2035. godine predviđeno, kao jedna od mera, da će se novi Zakon o sportu ili izmene i dopune postojećeg Zakona o sportu doneti do kraja 2028. godine, što nije period u kome se može sačuvati i obezbediti zainteresovanost međunarodnih sportskih saveza.

Sledstveno svemu navedenom, zakonsko rešavanje i otvaranje ove mogućnosti ima višestruki značaj kako za sistem sporta Republike Srbije, tako i u širem smislu za dalje unapređenje i razvoj međunarodnog značaja i statusa Republike Srbije, njen privredni i turistički razvoj i afirmaciju.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

1. OSNOVNE ODREDBE (čl. 1. i 2)

Ovim zakonom uređeni su uslovi i postupak za priznavanje pravnog statusa međunarodnim sportskim savezima u Republici Srbiji, pitanja vezana za uspostavljanje sedišta međunarodnih sportskih saveza u Republici Srbiji, registraciju međunarodnih sportskih saveza u Republici Srbiji, pravni kontinuitet, pravni položaj i ostvarivanje prava i obaveza, funkcionalne privilegije i izuzeća, položaj međunarodnog osoblja, finansijsku podršku, nadzor i prestanak statusa, kao i druga pitanja od značaja za rad međunarodnih sportskih saveza sa sedištem u Republici Srbiji.

Na dalje, definisani su uslovi, čije postojanje proverava i utvrđuje ministarstvo nadležno za sport, koje međunarodni sportski savez mora da ispuni, po pravilu, kako bi bio prepoznat od strane Republike Srbije. Tako, u smislu ovog zakona međunarodnim sportskim savezom smatra se toga da neprofitna međunarodna sportska nevladina organizacija koja kumulativno ispunjava sledeće uslove: okuplja nacionalne sportske saveze, uključujući i nadležni nacionalni sportski savez Republike Srbije; u skladu sa svojim statutom i drugim opštim aktima vrši poslove od zajedničkog interesa u određenoj grani ili oblasti sporta na regionalnom, evropskom ili svetskom nivou; organizuje ili upravlja međunarodnim sportskim takmičenjima; član je ili je neposredno ili posredno priznata od strane Međunarodnog olimpijskog komiteta ili Međunarodnog paraolimpijskog komiteta kada su u pitanju sportovi osoba sa invaliditetom, odnosno koja je na svetskom, evropskom ili regionalnom nivou nadležna za određenu granu ili oblast sporta i podnese zahtev za preseljenje sedišta u Republiku Srbiju ministarstvu nadležnom za sport, po pravilu. Izuzetno, Vlada može, na predlog ministarstva nadležnog za sporta, priznati status međunarodnog sportskog saveza, u smislu ovog zakona, i međunarodnom sportskom savezu koji je osnovan sa sedištem na teritoriji Republike Srbije i ispunjava uslove u pogledu toga da okuplja nacionalne sportske saveze, uključujući i nadležni nacionalni sportski savez Republike Srbije, da u skladu sa svojim statutom i drugim opštim aktima vrši poslove od zajedničkog interesa u određenoj grani ili oblasti sporta na regionalnom, evropskom ili svetskom nivou i da organizuje ili upravlja međunarodnim sportskim

takmičenjima, ukoliko je to od posebnog značaja za Republiku Srbiju. U oba slučaja i po pravilu i po izuzetku ministarstvo nadležno za sport, proverava ispunjenost uslova za sticanje statusa međunarodnog sportskog saveza u smislu ovog zakona.

2. PRAVNI STATUS, REGISTRACIJA I SEDIŠTE (čl. 3 – 5)

Kako je pored formalnog sagladavanja, ne manje važan i geopolitički, diplomatski i privredno-turistički značaj prilikom donošenja odluke o prihvatanju domaćinstva međunarodnog sportskog entiteta u Republici Srbije ovim zakonom utvrđuje se da Vlada donosi odluku o davanju statusa međunarodnom sportskom savezu, uz davanje ocene da bi preseljenje sedišta međunarodnog sportskog saveza doprinelo unapređenju položaja i ugleda Republike Srbije u međunarodnom okruženju. Ovim rešenjem vodi se računa da se prilikom odlučivanja potvrdi u svemu nespornan puni sportski kapacitet i značaj određenog međunarodnog sportskog saveza, s jedne strane, a da se pri tome dodatno i proveri strateški geopolitički značaj, s druge strane.

Pored toga, uvažavajući da je različitost međunarodnih sportskih saveza kako u pogledu obuhvata sportske nadležnosti (neki od saveza imaju nadležnost za više sportova, a neki samo za pojedinačni, neki su nadležni za grane, a neki za oblast sporta itd.), tako i u pogledu teritorijalnog obuhvata (neki ostvaruju nadležnost na svetskom, neki na evropskom ili regionalnom nivou) zakonsko opredeljenje je da je potrebno pojedinačno odlučivanje Vlade kojim bi se bliže uredila pitanja od značaja za rad međunarodnog sportskog saveza u Republici Srbiji, a naročito pitanja vezana za: finansijsku podršku, obezbeđenje i uslove korišćenja prostora, izdavanje viza, kao i odobravanje privremenog boravka i rada, u ubrzanim postupcima međunarodnom osoblju i drugo. A sledstveno tome, zakonom se na dalje utvrđuje da je međusobna prava i obaveze međunarodnog sportskog saveza i Republike Srbije potrebno bliže uređivati sporazumom o sedištu koji zaključuje Vlada u ime Republike Srbije i međunarodni sportski savez, na predlog ministarstva nadležnog za sport.

Na dalje, kako je za nesmetan rad i funkcionisanje međunarodnog sportskog saveza neophodno da ima priznato svojstvo pravnog lica u Republici Srbiji ovim zakonom propisani su uslovi za sticanje tog svojstva. Takođe, prepoznata je i neophodnost da se ovim zakonom u svemu uredi upis u nadležni registar Agencije za privredne registre, a imajući u vidu da postojeći zakonski režim ne prepoznaje tu mogućnost. Pored toga, uvažavajući specifičnosti predviđeno je da se bliža pitanja kojim se uređuje predmet registracije; sadržina i obrazac prijave za upis u nadležni registar i registraciju drugih podataka, dokumentacija koja se uz prijavu prilaže, kao i druga pitanja od značaja za upis, promenu ili brisanje međunarodnog sportskog saveza iz nadležnog registra uredi podzakonskim aktom.

3. PRAVNI KONTINUITET (član 6)

S obzirom da su međunarodni sportski savezi oblici organizovanja na svetskom, evropskom, odnosno regionalnom nivou sa višedecenijskim tradicijama preduslov da ti savezi donesu odluku da promene svoja sedišta jeste da time ne ugroze svoj pun pravni kontinuitet. Naime, ovaj kontinuitet neophodan je međunarodnim sportskim savezima opšteprihvaćen princip, jer bi u suprotnom izgubili kako sportske ingerencije kojima raspolažu, tako i najdirektnije ugrozili funkcionisanje grane, odnosno oblasti sporta u odnosu na koju ostvaraju nadležnost. Iz tog razloga, ovim zakonom obezbeđuje se da uspostavljanjem sedišta u Republici Srbiji međunarodni sportski savez zadržava pun pravni kontinuitet uz potvrdu da Republika Srbija priznaje prava i obaveze međunarodnom sportskom savezu nastale pre uspostavljanja sedišta u Republici Srbiji, u skladu sa opštim pravilima obligacionog prava, međunarodnog prava u oblasti sporta i međunarodnim sportskim pravilima.

4. PRAVNI POLOŽAJ I OSTVARIVANJE PRAVA I OBAVEZA (član 7)

Po pitanju pravnog položaja ovim zakonom propisuje se da međunarodni sportski savez sa priznatim svojstvom pravnog lica može sticati prava i obaveze, raspolagati imovinom, otvarati račune kod poslovnih banaka u Republici Srbiji i zaključivati ugovore u vezi sa obavljanjem svojih aktivnosti i delatnosti, u skladu sa ovim zakonom, kao nesporan osnovni preduslov za nesmetan rad i funkcionisanje međunarodnog sportskog saveza sa sedištem u Republici Srbiji.

Predlogom zakona uređuje se da se na primanja koja ostvare sportisti i sportski stručnjaci od međunarodnog sportskog saveza kome je priznato svojstvo pravnog lica u Republici Srbiji u skladu sa čl. 3. i 5. ovog zakona, saglasno članu 2. stav 4. ovog zakona shodno primenjuju odredbe zakona kojima se reguliše sport u Republici Srbiji. Ovim se međunarodni sportski savez stavlja u ravnopravni položaj sa nacionalnim organizacijama u oblasti sporta, što predstavlja stimulativnu meru za međunarodni sportski savez kada je reč o angažovanju esencijalnih stručnjaka za rad i funkcionisanje tog saveza, a to su sportisti i sportski stručnjaci.

5. FUNKCIONALNE PRIVILEGIJE I IZUZEĆA (čl. 8. i 9)

Pitanja vezana za funkcionalne privilegije i izuzeća, koje su već uobičajena za međunarodne sportske saveze i koje su prepoznata u međunarodnim okvirima kako bi međunarodni sportski savezi mogli da ostvare svoje funkcije u međunarodnom sportu, detaljno su regulisana ovim zakonom, uz decidno određenje da te privilegije i izuzeća ne predstavljaju diplomatski ili konzularni status, niti opšti imunitet od primene Ustava i zakona Republike Srbije, već su ograničena na sportske regulatore nadležnosti međunarodnog sportskog saveza koje se odnose na donošenje i primenu opštih i pojedinačnih akata međunarodnog sportskog saveza (uključujući izbor, imenovanje, suspenziju i razrešenje zvaničnika, članova organa i drugih lica koja obavljaju funkcije u međunarodnom sportskom savezu), odluke u vezi sa organizacijom i sprovođenjem sportskih takmičenja, unutrašnju organizacionu strukturu i raspodelu nadležnosti među organima međunarodnog sportskog saveza postupke licenciranja, registracije i rangiranja, disciplinske, etičke i druge unutrašnje postupke, rad arbitraže i nezavisnih tela međunarodnog sportskog saveza, a ne odnose se na akta i radnje koje nisu u neposrednoj vezi sa obavljanjem poslova sa isključivom sportskom regulatornom nadležnošću međunarodnog sportskog saveza, obligacione odnose nastale zaključenjem pravnih poslova van osnovne delatnosti međunarodnog sportskog saveza i odgovornosti za štetu prouzrokovanu namernim postupanjem.

Takođe, zakonom je precizirano da funkcionalne privilegije i izuzeća ne obuhvataju državljane Republike Srbije, niti lica sa stalnim boravkom u Republici Srbiji koji su angažovani od strane međunarodnog sportskog saveza. Pored toga, kako bi se nedvosmisleno napravilo razgraničenje između međunarodnih organizacija sa sedištem na teritoriji Republike Srbije i međunarodnih sportskih saveza sa sedištem na teritoriji Republike Srbije zakonom je propisano da međunarodni sportski savez, njeni organi, zaposleni, funkcioneri i druga lica koja postupaju u ime i za račun međunarodnog sportskog saveza nemaju diplomatski, konzularni, niti status međunarodne misije, niti uživaju privilegije i imunitete koji proističu iz međunarodnog diplomatskog ili konzularnog prava, te im se ne priznaju privilegije i imuniteti propisani Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima, sačinjenom u Beču 18. aprila 1961. godine, ratifikovane Uredbom o ratifikaciji Bečke konvencije o diplomatskim odnosima („Službeni list SFRJ – međunarodni ugovori i drugi sporazumi”, broj 2/64) i Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima,

sačinjenom u Beču 24. aprila 1963. godine, ratifikovane Uredbom o ratifikaciji Bečke konvencije o konzularnim odnosima („Službeni list SFRJ – međunarodni ugovori i drugi sporazumi”, broj 5/66).

Pored toga, kako je javni poredak Republike Srbije neprikosnoven, ovim zakonom decidno je predviđeno da nadležni organi Republike Srbije neće preispitivati sportska pravila i odluke donete u skladu sa njima od strane međunarodnog sportskog saveza, ali da to pravo zadržavaju u slučaju da je istima povređen javni poredak Republike Srbije.

6. MEĐUNARODNO OSOBLJE (član 10)

Svi međunarodni sportski savezi po prirodi svog organizovanja integrišu, između ostalog, i angažovanje fizičkih lica iz brojnih država koji svojim profesionalnim kapacitetima mogu da odgovore izazovima rada u jednom tako složenom i odgovornom mehanizmu koji prati sport na nivou sveta, Evrope, odnosno regionalno. Naravno, ekspertska znanja i iskustva su nemerljiva i promena sedišta međunarodnog sportskog saveza ne sme da znači istovremeno i odricanje od mogućnosti da u njoj budu angažovana lica koja imaju prebivališta u različitim zemljama, a koji bi zarad rada u međunarodnom sportskom savezu živeli za ubuduće u Republici Srbiji. Upravo, kako bi se taj transfer preseljenja zarad nastavka kontinuiteta rada u međunarodnom sportskom savezu obavio što efikasnije ovim zakonom uspostavlja se mehanizam da se međunarodnom osoblju međunarodnog sportskog saveza omogući izdavanje viza, kao i odobravanje privremenog boravka i rada, u skladu sa zakonima kojima se uređuje kretanje, rad i boravak stranaca.

7. FINANSIJSKA PODRŠKA (član 11)

Programi nadležnih međunarodnih sportskih saveza sa sedištem na teritoriji Republike Srbije ne predstavljaju opšti interes u oblasti sporta u smislu člana 112. Zakona o sportu, tako da ne postoji zakonski uređen osnov za podršku aktivnostima tih saveza, te Republika Srbija ne može ni kada ima opravdan interes da podrži aktivnosti tih međunarodnih sportskih saveza. Kako bi se ta pravna praznina popunila i obezbedio ovaj mehanizam ovim zakonom data je mogućnost da Republika Srbija može obezbediti međunarodnom sportskom savezu finansijsku podršku u vidu finansijskog doprinosa (dotacije), u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžet Republike Srbije za svaku fiskalnu godinu i raspoloživim budžetskim sredstvima. S obzirom da je za svaki konkretan međunarodni sportski savez potrebno sagledati sve segmente relevantne za donošenje ove odluke zakonom je dato ovlašćenje da Vlada prilikom odlučivanja o davanju statusa međunarodnom sportskom savezu bliže uređuje uslove, visinu, namenu i period obezbeđivanja finansijske podrške, u skladu sa fiskalnim pravilima i propisima o kontroli državne pomoći.

8. NADZOR I PRESTANAK STATUSA (čl. 12. i 13)

Odredbe ovog dela zakona regulišu nadzor nad primenom ovog zakona prepoznajući da je ministarstvo nadležno za sport, u saradnji sa drugim nadležnim organima, nadležno da koordinira primenu ovog zakona u okviru svojih zakonskih ovlašćenja.

Takođe, kako bi se u svemu štitio najbolji interes Republike Srbije, zakonom su utvrđeni razlozi čijim nastupanjem međunarodni sportski savez može da izgubi status koju mu je priznala Republika Srbija. Razlozi da međunarodni sportski savez izgubi status u Republici Srbiji jasno su predviđeni i postoje u slučaju da međunarodni sportski savez prestane da ispunjava uslove čijim je ispunjenjem stekao taj status u Republici Srbiji, da međunarodni sportski savez prekrši sporazum

o sedištu koji ima potpisan sa Republikom Srbijom, naruši ugled ili krši javni poredak Republike Srbije ili prestane da ima međunarodni karakter, te navedeno ne otklone i nakon pisanog upozorenja nadležnih državnih organa o nastupanju neke od navedenih okolnosti. Odluku o prestanku statusa međunarodnog sportskog saveza donosi Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za sport, a ona je osnov za pokretanje postupka prinudne likvidacije i brisanja iz nadležnog registra. Opređenje da se ovim zakonom uputi na shodnu primenu zakona kojim se uređuje rad privrednih društava proističe iz potrebe da se u praksi primeni najefikasniji mehanizam u situacijama kada nastupe razlozi za prestanak statusa i brisanje međunarodnog sportskog saveza iz nadležnog registra. Naime, ni zakon kojim se uređuju udruženja, ni zakon kojim se uređuje sport, iako su bliži po pravnoj prirodi, ne prepoznaju institut prinudne likvidacije.

9. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl. 14. i 15)

U okviru ovog dela zakona regulisano je pitanje očuvanja pravnog kontinuiteta ranije potpisanih sporazuma o preseljenju sedišta međunarodnih sportskih saveza u Republiku Srbiju čija primena je uslovljena donošenjem ovog zakona.

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PRIMENU ZAKONA

Sredstva potrebna za primenu ovog zakona biće obezbeđena u okviru razdela Ministarstva sporta u srednjoročnom okviru rashoda i izdataka.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: VLADA
 Obradivač: MINISTARSTVO SPORTA
2. Naziv propisa
 PREDLOG ZAKONA O PRAVNOM POLOŽAJU MEĐUNARODNIH SPORTSKIH
 SAVEZA SA SEDIŠTEM U REPUBLICI SRBIJI

 DRAFT LAW ON THE LEGAL STATUS OF INTERNATIONAL SPORTS
 FEDERATIONS BASED IN THE REPUBLIC OF SERBIA
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):
 - a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa – NEMA
 - b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma – NEMA
 - v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma – NEMA
 - g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma – NEMA
 - d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije – NEMA
4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:
 Ne postoje relevantni propisi Evropske unije sa kojima je potrebno uskladiti odredbe Predloga zakona o pravnom položaju međunarodnih sportskih saveza sa sedištem u Republici Srbiji
 - a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
 - b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
 - v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
 - g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
 - d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.
5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, kao ni sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost. Srbije je članica Saveta Evrope i kandidat za člana Evropske unije. Odnos Evropske unije prema sportu sadržan je u principima i odredbama brojnih dokumenata koje su doneli organi Evropske unije, koji se, pak, zasnivaju ili pozivaju na dokumentima Saveta Evrope. Međunarodni sportski savezi su nevladine organizacije zasnovane na slobodi udruživanja koji svoju delatnost (u najvećem delu je reč o različitim uslugama) obavljaju i na teritoriji zemalja Evropske unije, a pojedini od njih imaju i sedišta na teritoriji Evropske unije, te saglasno članu članom 3. tačka 1a) Uredbe o analizi efekata propisa donošenje Zakona o pravnom položaju međunarodnih sportskih saveza sa sedištem u Republici Srbiji jeste povezano sa procesom pridruživanja Evropskoj uniji i ispunjavanjem obaveza prema Evropskoj uniji i Savetu Evrope u procesu pristupanja Evropskoj uniji. Kroz donošenje Zakona o pravnom položaju međunarodnih sportskih saveza sa sedištem u Republici Srbiji vrši se usklađivanje našeg zakonodavstva zapravo sa principima sadržanim u sledećim dokumentima:

- Savet Evrope: Preporuka CM/Rec (2021)5 - Revidirana Evropska povelja sporta; Preporuka CM/Rec (2011)3 – O principima autonomije sporta u Evropi; Preporuka CM/Rec (2018)12 – O promociji dobrog upravljanja u sportu; Rezolucija MSL18(2024)5 - Kolaborativno upravljanje i dobro upravljanje u sportu: podržavanje novog pristupa koji odgovara njegovom društvenom značaju; Rezolucija 1602 (2008) - Potreba za očuvanjem Evropskog sportskog modela; Preporuka - Osnovni principi statusa nevladinih organizacija u Evropi;
- Evropska unija: Rezolucija Saveta EU (2021/C 501/01) - O ključnim karakteristikama evropskog sportskog modela; Rezolucija Saveta EU (2021/C 501/01) – O ključnim karakteristikama evropskog modela sporta; „Deklaracija o specifičnim karakteristikama sporta – socijalna funkcija sporta u Evropi, ključni aspekt za implementaciju zajedničke politike” Evropskog saveta iz 2000 (Deklaracija iz Nice); Zaključci prve Konferencije EU o sportu, 1999, Olimpia, Grčka; član 149. Ugovora iz Lisabona o izmeni Ugovora o Evropskoj uniji i Ugovora o osnivanju Evropske unije; član 12. Povelje Evropske unije o osnovnim pravima (2007/C 303/01).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik? /
7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije? – NIJE
8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

/